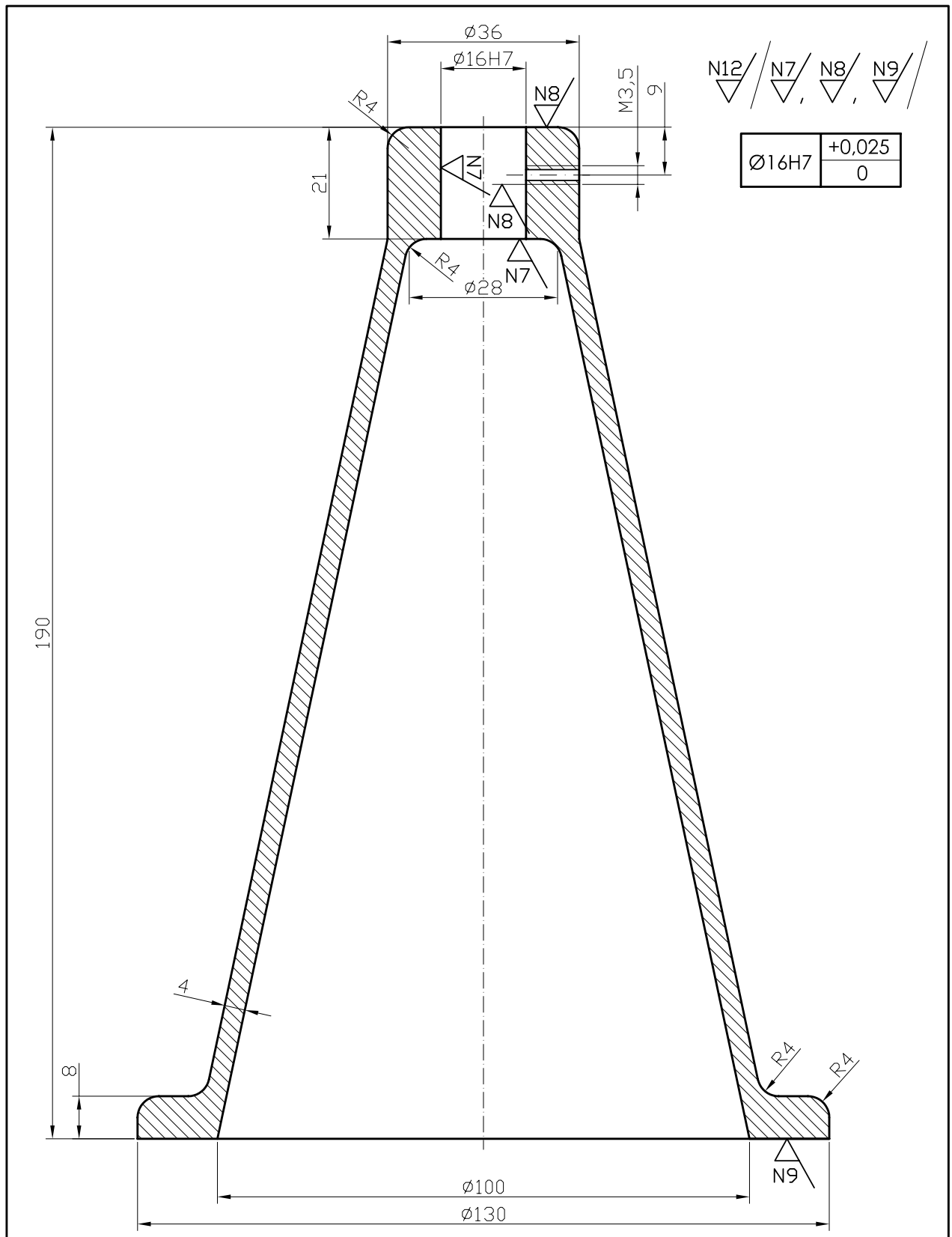
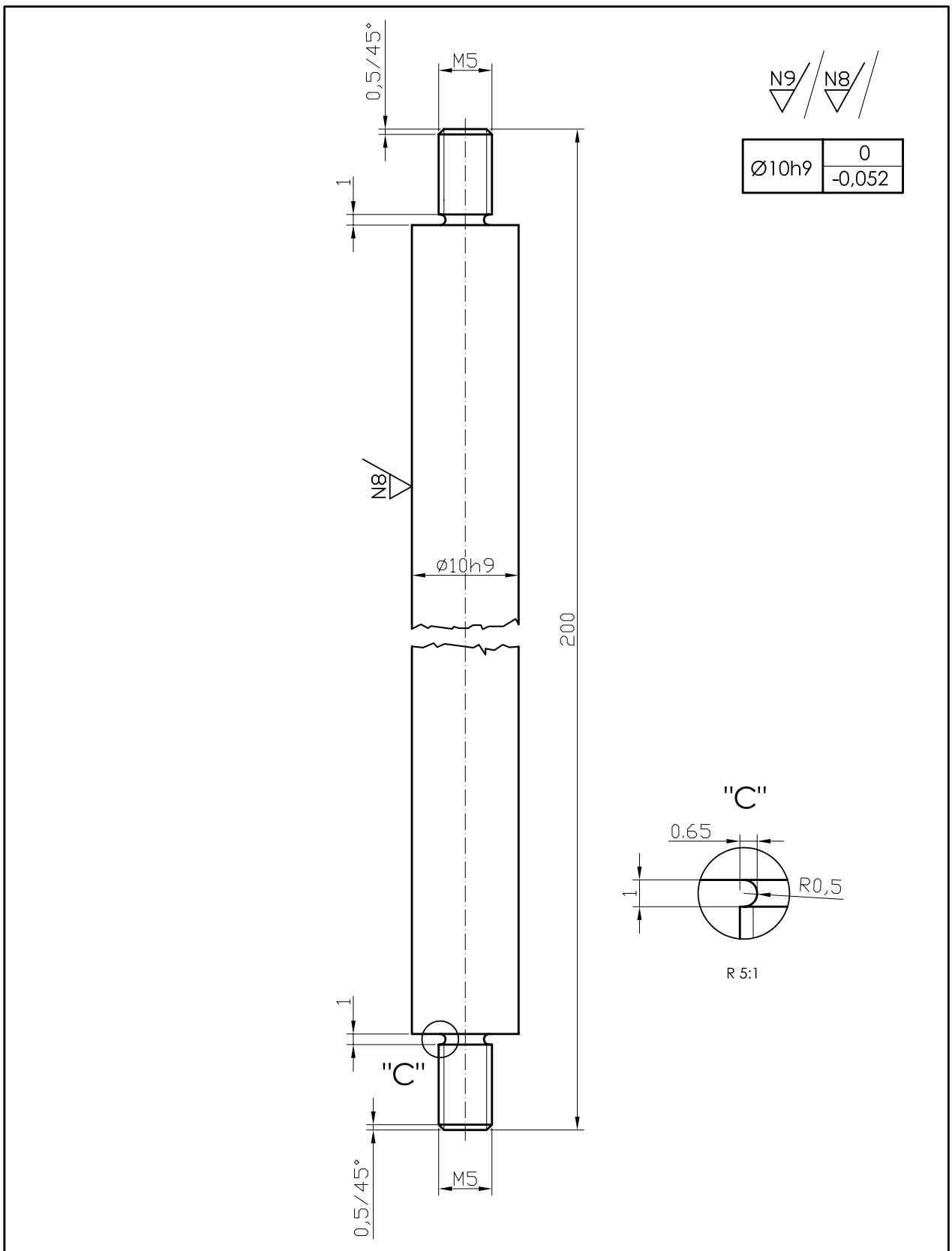

14	Заштитни лим	1	С.0400	Ø39 x 18 x 1,5
13	Вижок	2	СУ 4.8	М3 x 5
12	Колуни лехкај	1	Разно	51201 ЈИС М.С3.501
11	Ручица	1	С.0400	Ø10 x 200
10	Вижок	1	СУ 4.8	М3,5 x 8 ЈИС М.В1.050
9	Главо дизалице	1	SL 200	Олањак
8	Поможна плочица	1	С.0400	Ø16/Ø5,5 x 1
7	Вижок	1	СУ 4.8	М5 x 10 ЈИС М.В1.050
6	Кугла	2	Al	Кугла Ø18
5	Невртка	1	PCU-Sn12	Олањак
4	Труп дизалице	1	SL 200	Олањак
3	Навојно вретено	1	С.0370	Откавк ЈИС М.В0.062
2	Вижок	1	СУ 4.8	М6 x 14
1	Поможна плочица	1	С.0400	Ø20/Ø6,5 x 1 ЈИС М.В2.000
Поз.	Назив	Кош.	Материјал	Димензије материјала

Размери:	Материјал:	Димензије:
1:1	Разно	Ø130x256
	Датум	06.11.2007.
	Обрад.	Андрејић
	Станд.	Александар
	Олобр.	
Назив:	СКОПНИ ЦРТЕЖ	
Ознака:	РУЧНЕ ДИЗАЛИЦЕ	
Лист:	1	
Лист:	Л	
Ив. под.	Замена за:	

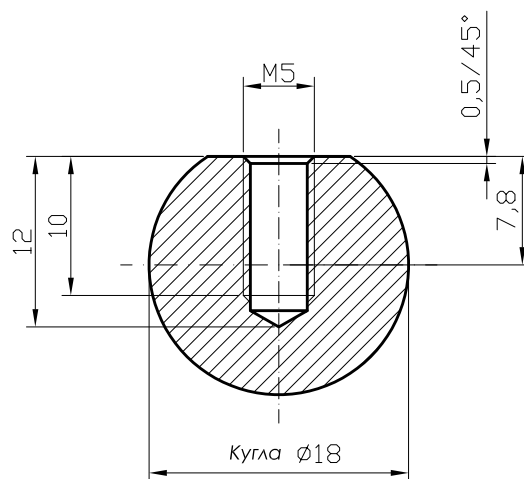

Размера		Материјал		Димензије		Поз.	Ком.
1:1		SL.200		Ø130x190			1
				Датум	06.11.2007.		Назив: Труп дизалице
				Обрад.	Андрејић	Александар	
				Станд.			
				Одобр.			
Ст.и	Измене	Датум	Име	Ознака:			Лист: 1
				Изв. под.			Л
				Замена за:			

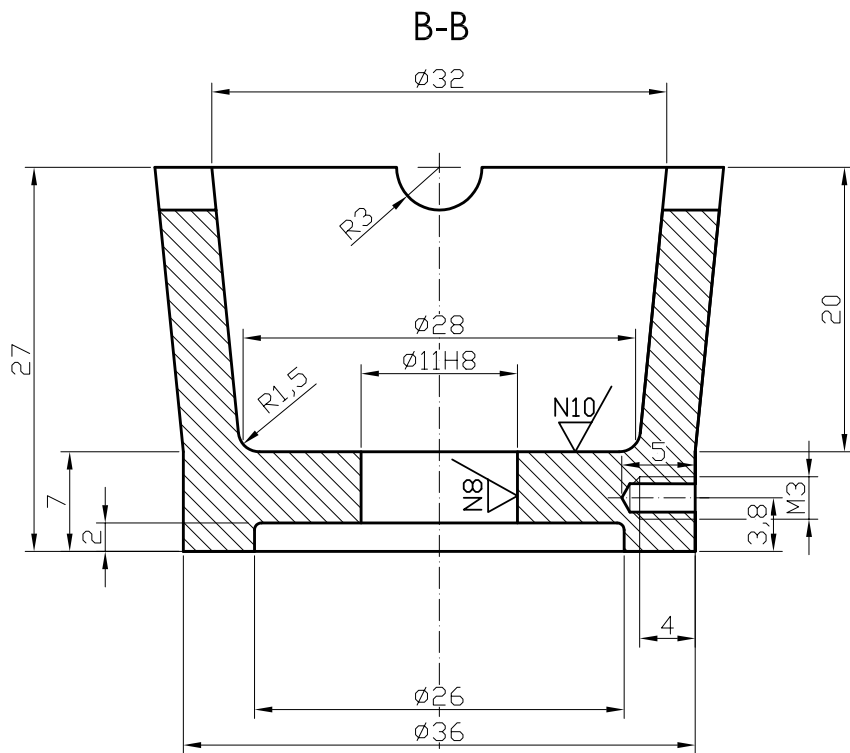

Размера		Материјал		Димензије		Поз.	Ком.
2:1		Č.0400		$\varnothing 10 \times 200$			1
				Датум	06.11.2007.		
				Обрад.	Андрејић	Александар	
				Станд.			
				Одобр.			
					Ознака:		Лист: 1
					Иzv. под.		Л
Ст.и	Измене	Датум	Име		Замена за:		

Назив: Ручица

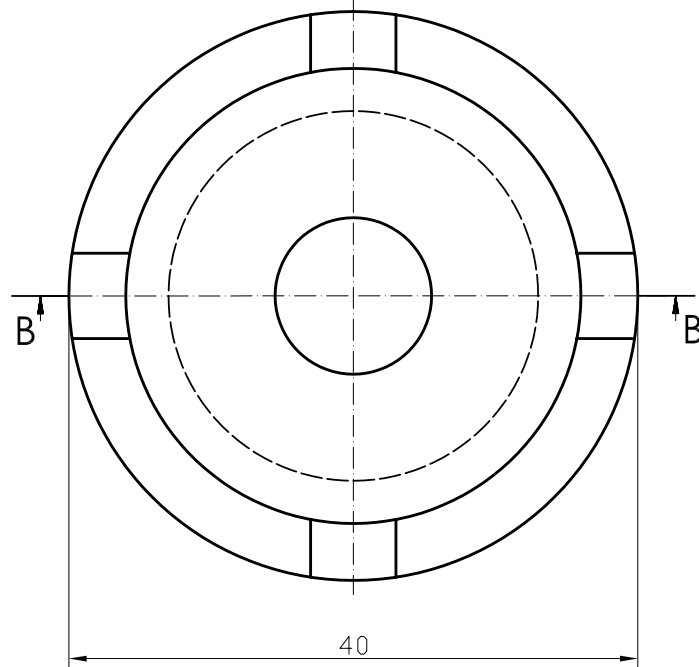

Размера		Материјал		Димензије		Поз.	Ком.	
2:1		Al		Кугла Ø18			2	
				Датум	06.11.2007.		Назив: Кугла	
				Обрад.	Андрејић	Александар		
				Станд.				
				Одобр.				
							Ознака:	Лист: 1
							Л	
Ст.и	Измене	Датум	Име	Изв. под.			Замена за:	

N12//N8//N10//

Ø11H8	+0,033
	0

Размера 2:1		Материјал SL.200		Димензије Ø40x27		Поз.	Ком. 1	
				Датум	06.11.2007.		Назив: Глава дизалице	
				Обрад.	Андрејић	Александар		
				Станд.				
				Одобр.				
Ст.и	Измене	Датум	Име				Ознака:	Лист: 1
				Изв. под.			Замена за:	Л

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄

I Графички рад

Ручна дизалица са навојним вретеном и трупом од сивог лива

Оптерећење	$F = 2kN$
Ручна сила	$F_r = 100N$
Број радника	$n = 1 (k = 1)$
Варијанта решења	a)
Материјал навојног вретена	Ѓ.0370
Материјал навртке	Бронза
Висина дизања	$h = 140mm$
Врста навоја	Трапезни
Коефицијент трења клизања	За подмазане површине, $\mu = 0,04$
Потребна сигурност навојног вретена	$S = 2,8$

1. Прорачунати основне геометријске мере делова дизалице.
2. Дати технички опис конструкције с анализом функционисања.
3. Прописати начин монтаже, демонтаже, одржавања и руковања.
4. Осврнути се на примену стандардних и типизираних елемената и начин израде основних елемената.
5. Нацртати склопни цртеж и детаљне цртеже делова које треба израдити.

1.1.- Претходни прорачун навојног вретена

1.1.1.Сложени напон у језгру навојног вретена

$$\sigma_i = 1,25 \cdot \sigma_p \leq \sigma_{pd} \cdot \xi_1$$

σ_i - сложени напон

$$\xi_1 = 0,7$$

ξ_1 - коефицијент квалитета израде навоја за грубу обраду

$$R_{eH} = 220 \frac{N}{mm^2} - \text{најмања вредност границе течења за челик } \checkmark.0370.$$

$$\sigma_{pd} = \frac{R_{eH}}{S} = \frac{220}{2,8} = 78,57 \frac{N}{mm^2}$$

σ_{pd} - дозвољени напон

$$S = 2,8$$

S - степен сигурности

Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄
1.1.2. Површина језгра навојног вретена $\sigma_p = \frac{F}{A}$ $A = \frac{1,25 \cdot F}{\sigma_{pd} \cdot \xi_1} = \frac{1,25 \cdot 2000}{78,57 \cdot 0,7} = \frac{2500}{55} = 45,45 \text{ mm}^2$ A - површина језгра навојног вретена Привремено усвајамо трапезни навој Tr 12x3 – JUS M. B0.062 (таблица 4.3. - Машински елементи II), са површином језгра $A_1 = 57 \text{ mm}^2$, средњим пречником навоја $d_2 = D_2 = 10,5$, пречником језгра $d_1 = 8,5 \text{ mm}$, углом завојнице $\varphi = 5,20^\circ$ и дубином ношења $H_1 = 1,35 \text{ mm}$. 1.2. – Завршни прорачун навојног вретена 1.2.1. Момент увијања $T = T_v + T_\mu = F \cdot \text{tg}(\varphi + \rho) \cdot \frac{d_2}{2} + F \cdot \mu \cdot r_m = 2000 \cdot \text{tg} 7,57^\circ \cdot \frac{10,5}{2} + 2000 \cdot 0,04 \cdot 7,2$ $T = 1971,4 \text{ Nmm}$ T - момент увијања у навојном вретену $\text{tg} \rho' = \mu' = \frac{\mu}{\cos \frac{\alpha}{2}} = \frac{0,04}{0,965} = 0,0414$ $\rho' = 2,37^\circ$ ρ' - угао трења $\alpha = 30^\circ$ $\mu = 0,04$ μ - коефицијент трења клизања $r_m \approx 0,6 \cdot d = 0,6 \cdot 12 = 7,2 \text{ mm}$ r_m - средњи полупречник додира главе дизалице и навојног вретена 1.2.2. Напон притискивања у језгру навојног вретена $\sigma_p = \frac{F}{A_1} = \frac{2000}{57} = 35,08 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$ 1.2.3. Напон увијања у језгру навојног вретена $\tau_u = \frac{T}{W_p} = \frac{16 \cdot T}{\pi \cdot d_1^3} = \frac{16 \cdot 1971,4}{\pi \cdot 8,5^3} = \frac{31542,46}{1928,35} = 16,34 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$		
Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄
$W_p = \frac{\pi \cdot d_1^3}{16}$ W_p - поларни отпорни момент (таблица 2.2 - Машински елементи I) 1.2.4. Сложени напон у језгру навојног вретена $\sigma_i = \sqrt{\sigma_p^2 + \left(\frac{R_{eH}}{R_{eH\tau}} \cdot \tau_u\right)^2} = \sqrt{35,08^2 + \left(\frac{220}{176} \cdot 16,33\right)^2} = \sqrt{1231,2 + 418,2} = \sqrt{1649,4}$ $\sigma_i = 40,61 \frac{N}{mm^2}$ $R_{eH\tau} = 0,8 \cdot R_{eH} = 0,8 \cdot 220 = 176 \frac{N}{mm^2}$ 1.2.5. Степен сигурности попречног пресека навојног вретена $S = \frac{R_{eH}}{\sigma_i} = \frac{220}{40,61} = 5,42$ што задовољава јер је $S_{min} = 2,8$. 1.2.6. Виткост навојног вретена ручне дизалице $\lambda = \frac{8 \cdot l_{max}}{d_1} = \frac{8 \cdot (h + 20)}{d_1} = \frac{8 \cdot (140 + 20)}{8,5} = 150,6$ Тетмајерова једначина провере извијања $S = \frac{\sigma_{k0} - \lambda \cdot k}{\sigma_p} = \frac{310 - 178,82 \cdot 0,6}{35} = \frac{202,7}{35} = 6,26$ што задовољава јер је степен сигурности против извијања $S_{min} = 4$. σ_{k0} се читава из таблице 2.3 - Машински елементи I 1.2.7. Површински притисак у навојном споју $p = \frac{F}{A} = \frac{F \cdot P}{l_n \cdot d_2 \cdot \pi \cdot H_1} = \frac{2000 \cdot 3}{28 \cdot 10,5 \cdot \pi \cdot 1,35} = \frac{6000}{1246,27} = 4,81 \frac{N}{mm^2}$ $P = 3mm$ P - корак навоја $l_n = (1,2 \dots 1,5) \cdot d = 1,3 \cdot d = 1,5 \cdot 12 = 18mm$ Усвојено $l_n = 28mm$. l_n - висина навртке За навртке од бронзе дозвољени површински притисак $p_d = (15 \dots 20) \frac{N}{mm^2}$.		
Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄

1.3.– Прорачун ручице

1.3.1. Корак ручице

$$L_1 = \frac{T}{F_r} = \frac{1971,4}{100} = 19,71 \text{ mm}$$

Број радника $n = 1$

F_r - ручна сила

1.3.2. Укупна дужина ручице (узима се у обзир дужина навоја за кугле на ручици)

$$L = L_1 + 1,8d + 100 = 19,71 + 1,8 \cdot 12 + 100 = 141,31 \text{ mm}$$

Усваја се $L = 200 \text{ mm}$.

1.3.3. Пречник ручице

$$d_4 = \sqrt[3]{\frac{32 \cdot M_S}{\pi \cdot \sigma_d}} = \sqrt[3]{\frac{32 \cdot 1971,4}{\pi \cdot 92,85}} = \sqrt[3]{\frac{63084,8}{291,7}} = \sqrt[3]{216,27} = 6 \text{ mm}$$

Усваја се стандардни пречник $d_4 = 10 \text{ mm}$.

$$\sigma_d = \frac{\sigma_{D(0)}}{S} = \frac{260}{2,8} = 92,85 \frac{\text{N}}{\text{mm}^2}$$

σ_d - дозвољени напон

1.4.– Остале мере

Пречник навртке на додиру са телом

$$D \approx \sqrt{\frac{5 \cdot F}{\pi \cdot \sigma_{pd}}} + d^2 = \sqrt{\frac{5 \cdot 2000}{\pi \cdot 78,57}} + 12^2 = \sqrt{\frac{10000}{246,7}} + 144 = \sqrt{184,54} = 13,58 \text{ mm}$$

$$D_{st} = 16 \text{ mm}$$

Пречник венца навртке

$$D_1 = \sqrt{\frac{4 \cdot F}{\pi \cdot \sigma_{pd}}} + D^2 = \sqrt{\frac{4 \cdot 2000}{\pi \cdot 78,57}} + 16^2 = \sqrt{\frac{8000}{246,7}} + 256 = \sqrt{288,42} = 16,98 \text{ mm}$$

$$D_{1st} = 20 \text{ mm}$$

Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄
Висина венца навртке $h_2 = \frac{l_n}{4} = \frac{28}{4} = 7mm$ $h_{2st} = 7mm$ Висина главе навојног вретена $h_3 = 2 \cdot d_4 + 5 = 25mm$ $h_{3st} = 25mm$ $D_2 = \sqrt{\frac{4 \cdot F}{\pi \cdot p_d} + d_3^2} = \sqrt{\frac{4 \cdot 2000}{\pi \cdot 15} + 10^2} = \sqrt{\frac{8000}{47,1} + 100} = \sqrt{269,8} = 16,43mm$ $D_{2st} = 20mm$ $p_d = 15 \frac{N}{mm^2}$ Пречник главе навојног вретена $D_3 = D_2 + 5mm = 25mm$ $D_{3st} = 36mm$ $d_3 = 0,6 \cdot d = 0,6 \cdot 12 = 7,2mm$ $d_{3st} = 10mm$ Висина главе дизалице $h_4 = 1,5 \cdot d = 1,5 \cdot 12 = 18mm$ $h_{4st} = 28mm$ Пречник главе дизалице $D_4 = 1,6 \cdot D_2 = 1,6 \cdot 20 = 32mm$ $D_{4st} = 40mm$ Висина трупа дизалице $H_1 = l + l_n + 20 = 140 + 28 + 20 = 198mm$ $H_{1st} = 200mm$ $D_6 = D + 10 = 16 + 10 = 26mm$ $D_6 = 28mm$ Унутрашњи пречник стопала дизалице $D_7 = D_6 + 2 \cdot h_6 \cdot tg\alpha = 28 + 2 \cdot 160 \cdot \frac{1}{5} = 92mm$		
Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		

Школа	Ученик	Одељење
Маш.-електротехничка	Андрејић Александар	IV ₄
$D_{7st} = 100mm$ Усваја се нагиб тела дизалице $tga = \frac{1}{5}$. Висина унутрашњег дела трупа дизалице $h_6 = l + 20 = 140 + 20 = 160mm$ Пречник стопала дизалице $D_8 = \sqrt{\frac{4 \cdot F}{\pi \cdot p_d} + D_7^2} = \sqrt{\frac{4 \cdot 2000}{\pi \cdot 4} + 100^2} = \sqrt{\frac{8000}{12,56} + 10000} = \sqrt{10636,62} = 103,1mm$ $D_{8st} = 130mm$ $p_d = 4 \frac{N}{mm^2}$ Усваја се $\delta_2 = 4mm$ и $\delta_3 = 8mm$. 1.5.– Усвајање лежаја Усваја се колутни куглични једноредни лежај 512XX који има статичку носивост $C_o = 14kN$, спољни пречник $D = 26mm$, унутрашњи пречник колута и рукавца $d = 10mm$ и висину $H = 11mm$. Еквивалентно оптерећење $F_o = F_a = 2kN$, што је мање од статичке носивости лежаја.		
Датум	Професор	Оцена
06.11.2007		